

Ny årsbeste i arbeidet mot svevestøv

Året 2009 ble et enda bedre år i forhold til svevestøvet i 2008.

Konsentrasjonen av svevestøvet ved målestasjonen både på Moheia og på Gruben er det laveste som er målt noensinne. På Moheia sank den gjennomsnittlige konsentrasjonen fra 25,9 mikrogram per kubikkmeter luft i gjennomsnitt i 2008 til 23,9 i 2009. Ved Gruben sank den gjennomsnittlige konsentrasjonen av svevestøv fra 15,0 til 12,9 mikrogram per kubikkmeter luft.

Den gjennomsnittlige konsentrasjonen av svevestøv er et godt mål på forbedringene av luftkvaliteten i Rana, nettopp fordi de fanger opp utviklingen over tid. Her er det ikke først og fremst enkeltdager med høye konsentrasjoner som spiller inn, men utviklingen gjennom hele året.

For gjennomsnittlig konsentrasjon av svevestøv har SFT satt en maksimumsgrense for 40 mikrogram per kubikkmeter luft. Denne er man nå godt under i Rana.

I forhold til problemåret 2006, da gjennomsnittsmålingene av konsentrasjonen på svevestøv var de høyeste de siste årene med 35,9 mikrogram per kubikkmeter luft, så er nivået i 2009 kun to tredjedeler av dette.

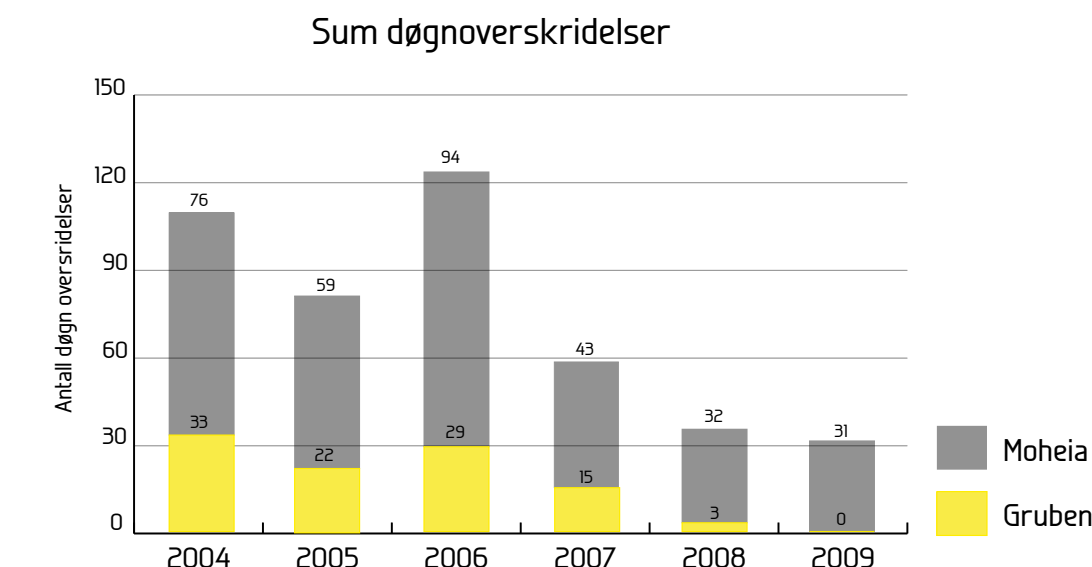
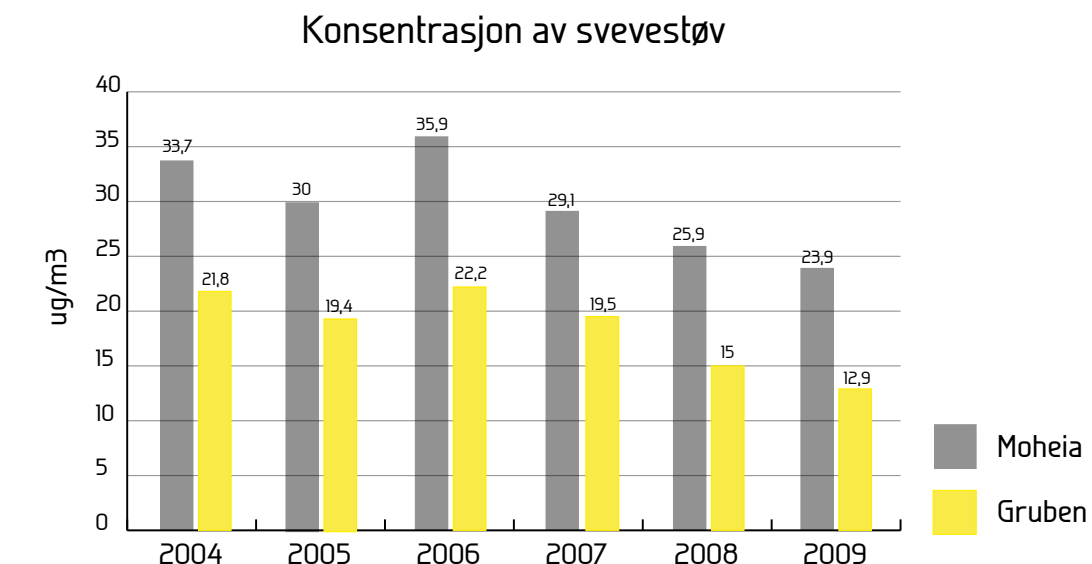
Døgnoverskridelser

Også i forhold til antall døgnoverskridelser ble 2009 et nytt positivt år. Det ble målt 31 døgnoverskridelser ved Moheia og 0 på Gruben i forhold til tiltaksgrensen på 50 mikrogram per kubikkmeter luft. Dette er også de beste tallene for et helt år som er målt i Rana.

I løpet av året var det hele sju måneder uten døgnoverskridelser. Av vintermånedene var det februar og desember, samt mai til og med september i sommerhalvåret.

I første halvår var det målt 13 døgnoverskridelser, mens det ble 18 i andre halvår.

De gode tallene for 2009 er et resultat av summen av de mange tiltakene

Perioden oktober-november viste med tydelighet hvor viktig det er at det gjennomføres kontinuerlig feiing av veier, lagerplasser og lignende, for å redusere oppvirvling av svevestøv. Her er Mestas feiebil i aktivitet ved rundkjøringen på E6, den 19. november 2009.

som er gjort i industriparken, og som fortsatt har stort fokus i daglig drift.

Overskridelsene ved stasjon Moheia skjer i hovedsak ved østlige vinder. Likevel er det også i 2009, i motsetning til tidligere år, registrert flere høye konsentrasjoner av svevestøv på nordlige, sørlige og vestlige vinder. I slike tilfeller er ikke svevestøv knyttet til direkte industriutslipp som gir de høye konsentrasjonene, i og med at vindretningen ikke kommer fra Mo Industripark.

Ved de fleste dagene med døgnoverskridelser ser det ut til at dette er aktivitetsavhengig, i og med at målingene viser at overskridelsene

skjer på dager og tidspunkt i løpet av dagen med mest trafikk og menneskelig aktivitet. I første halvår var 12 av 13 døgnoverskridelser på hverdager. Konsentrasjonen av svevestøv var høyest fra om lag klokka sju, og varierte så ut over dagen. I noen tilfeller varte det helt til kvelds. Det var ingen av disse tilfellene der konsentrasjonen var høyere om natta enn om dagen.

Klimaforhold

Spesielle klimatiske forhold i oktober og november, kombinert med lite snø på bakken, ga hele

18 døgnoverskridelser. Det var i en periode blant annet spesielle værforhold som la et "lokk" over Mo i Rana, tilsvarende det som skjedde i Bergen nå i januar.

Perioden oktober-november viste med tydelighet hvor viktig det er at det gjennomføres kontinuerlig feiing av veier, lagerplasser og lignende, for å redusere oppvirvling av svevestøv. På kalde dager med lite snø og mye vind blir nedfallsstøv fra industri og andre kilder fort virvlet opp når det ikke bindes naturlig av vegetasjonen.

Måleresultatene for svevestøv er derfor også direkte knyttet til vær-, temperatur- og vindforhold i Rana.